

El final del monopoli de Telefónica no té demora

Alló, ¿Matilde?

Les accions en borsa de la companyia mig estatal Telefónica, les *matildes*, mantenen des de fa temps una puja del 50%. L'inversor estranger les busca desesperadament, encara que la situació de monopoli que gaudeix la societat fins ara té les hores comptades.

Els comptes del ministre d'Obres Públiques i Transport del govern de Madrid, el català Josep Borrell, semblaven ben clars. Fan falta, segons els seus càlculs, més de 600.000 milions de pessetes anuals d'inversió d'aquí fins a l'any 2002 per a modernitzar la xarxa de telecomunicacions, un dels sectors econòmics més desitjats avui pels principals grups industrials i financers dins i fora les fronteres de l'estat. El consell de ministres del 8 de maig va rectificar de sobte les previsions de Borrell i va retallar en part els plans inversors. En lloc del 20% d'augment de les tarifes de Telefónica que demanava el ministre, la pujada mitjana aprovada definitivament ha estat del 6,1% per a les telefonades urbanes i del 3,5% per a les interurbanes. Les comunicacions amb l'estranger es queden més o menys igual que estaven, amb una sensible reducció per a les telefonades dirigides al continent americà (-30%).

El retall del pressupost de Telefónica, SA, (empresa atípica, ja que és privada però la gestiona des del 1946 el monopoli estatal espanyol de telecomunicacions), ha obert una mica més les portes als interessos privats que alimenten des de fa temps l'esperança d'entrar algun dia en aquest sector fonamental per a l'activitat econòmica del segle XXI, segons profetit-

za la majoria dels experts.

L'entrada de l'estat espanyol com a soci de ple dret en el cercle de països rics i desenvolupats europeus (CE) ha obligat la legislació espanyola a fer canvis substancials pel que fa a les telecomunicacions, començant per la supressió del monopoli que fins ara ha tingut Telefónica, presidi-

da per Cándido Velázquez-Gaztelu. El calendari europeu preveu la pèrdua progressiva del monopoli pel que fa a l'establiment de la xarxa de dades al gener del 1993. A partir d'aquesta data, Correus també podrà llogar línies. Un any després Telefónica perdrà també l'anomenada telefonia mòbil. És a dir, els telèfons

instal·lats als cotxes (*paging* en anglès), els famosos busca-persones (*tracking*) i les comunicacions sense fil (*cordless*). El volum de negoci d'aquest sector per als pròxims anys supera els 100.000 milions de pessetes.

El govern central ha de donar llicències administratives a un competidor de Telefónica -i només a un- per a repartir-se el gran pastís dels extraordinaris beneficis calculats per als pròxims anys. El 1996, el pas cap a un alliberament més ampli es donarà el primer de gener, quan les empreses que disposen en aquell moment de xarxes pròpies de transmissió puguin rellogar a tercers aquelles línies o la part de la seua xarxa que no s'utilitze.

El calendari imposat per Europa, el coneixen amb tot detall els principals banquers espanyols que, amb projectes clars i concrets a l'abast de la mà, han creat amb moltes presses *holdings* o grups inversors multi-especialitzats. El banc Central-Hispano, del tàndem Escámez-Amusatogui, no ha

Bancs, companyies elèctriques i multinacionals volen entrar en les telecomunicacions.

RAFA GIL

¡Dóna'm monedes, vaig a telefonar!
(preu de les telefonades en pessetes constants, maig 1992)

	Preu pas	Tipus IVA (%)	3 minuts		6 minuts	
			net	amb IVA	net	amb IVA
Alemanya	14,20	sense IVA	14,20	14,20	14,20	14,20
Bèlgica	15,01	19	15,01	17,86	15,01	17,86
Dinamarca	6,45	22	19,36	23,52	32,26	39,36
França	11,23	18,8	22,47	26,55	33,71(*)	39,88
Grècia	2,56	18	2,56	3,02	2,56	3,02
Holanda	8,22	sense IVA	8,22	8,22	18,44	16,44
Itàlia	10,58	9/19	21,18	23,06	21,15	23,06
Irlanda	18,44	sense IVA	18,44	18,44	18,44	18,44
Luxemburg	15,01	sense IVA	15,01	15,01	15,01	15,01
Portugal	6,47	8	5,47	6,99	12,94(**)	18,98
Regne Unit	7,73	17,5	23,18	27,23	46,35	54,48

(*) A París i Marsella, en les altres àrees urbanes la tarifa aplicada és un terç de la indicada.
(**) A l'àrea metropolitana de Madrid, una telefonada de sis minuts costa la meitat del preu de la telefonada indicada.

perdut el temps per a constituir la primera societat competidora contra Telefònica en els futurs serveis de telecomunicacions. L'empresa Sistelcom (Sistemes de comunicacions), amb la tranquil·litat que dóna el gegant banc com a soci protector, ha aglutinat en la nova societat les elèctriques Fenosa i Fecsa i la nord-americana Pacific Telesis, com a membre executor de la tecnologia dels projectes futurs. L'entitat financera basca, BBV, ha fet el mateix, agrupant en un altre front a Endesa, societat elèctrica estatal, Sevillana d'electricitat, Iberdrola i Catalana de Gas per a trencar el monopoli de telecomunicacions. Els dos grups han començat molt seriosament el pròleg de la cursa cap als seus objectius, sense importar-los la xifra de 60.000 milions de pessetes que com a mínim es necessita per a optar a la candidatura de co-gestor amb Telefònica de les telecomunicacions espanyoles del futur. Altres grups empresarials, en igualtat de condicions, han seguit el mateix camí. Bankinter, com a banc, amb el grup de mitjans de comunicació Prisa, la Caixa de Barcelona, Caja Madrid i fins i tot el Corte Inglés s'han apuntat al joc amb un 75% del capital (l'altre 25% és propietat de l'empresa ianqui CTE) d'una nova societat.

Per últim, el banc de Mario Conde, Banesco, amb Brithis Telecom, no vol deixar passar l'oportunitat que li ofereix la desaparició del monopoli i s'ha posat igualment mans a l'obra.

La llei d'ordenació de les telecomunicacions, LOT, en aquests moments en pro-

cés de debat al Parlament espanyol, i el Programa Nacional de Telecomunicacions, PNT, presentat fa pocs dies a la Comissió d'Indústria pel mateix Josep Borrell, intenta, malgrat tot, que Telefònica mantinga els principals camps de gestió i d'explotació de la xarxa de telecomunicacions durant el màxim de temps possible. Les raons són òbvies. El resultat de l'exercici 1990 d'aquesta companyia privada estatal va demostrar sobradament la rendibilitat de l'empresa. Els beneficis nets obtinguts van ser de 75.788 milions de pessetes, un 10% aproximadament superiors als de l'any anterior. Després d'afegir-hi les amortitzacions i les despeses de formalització dels deutes (operació coneguda per *cash-flow*), la quantitat resultant va ser de 344.906 milions de pessetes, un 14% més que en l'exercici precedent.

L'Organització de Consumidors, OCE, per la seua banda, no es cansa de criticar la política de Telefònica amb increments d'ingressos molt per damunt del que li autoritza el govern. Com a exemple il·lustratiu d'aquestes crítiques, l'any passat Telefònica va obtenir un 17% més de beneficis, encara que els guanys previstos amb la pujada d'abril del 1991 no superaven el 4%.

Bona part dels profitosos negocis d'aquesta empresa monopolística espanyola són conseqüència directa dels projectes multinacionals en què participa. Entre aquests contractes destaca l'anomenat TSL (*Transviet Line*) que pretén connectar amb l'àrea del Pacífic mitjançant fibra

òptica i passant pel territori de l'antiga URSS. Igualment s'ha firmat un altre gran projecte d'enllaç submarí Palma-Alger i Barcelona-Marsella. Amb l'acord TELMEX es preveu connectar per cable el litoral espanyol amb Mèxic a finals del 1993. A l'Argentina, Telefònica ha entrat per la porta més gran de les inversions, adquirint per 214 milions de dòlars i 5.000 títols de deute públic l'Empresa Nacional de Telecomunicacions, amb la seua homòloga francesa Société Cable et Radio, la zona nord del territori per a la societat espanyola i la zona sud per a la francesa.

L'altra cara de la moneda, tot el que no funciona a pesar de la injecció econòmica que rep Telefònica anualment per l'augment de les tarifes, ha quedat ben clara la publicació de l'informe elaborat per l'Oficina Europea d'Associacions de Consumidors. "El servei telefònic espanyol és un dels més cars d'Europa", va concloure aquest informe. L'usuari espera una mitjana de quatre mesos per a la instal·lació del telèfon, mentre que a Suïssa l'espera és de tres dies, vuit a Anglaterra i deu dies a França. Sempre segons aquest informe, Telefònica ocupa el segon lloc dels països més cars quant al cost de la connexió a la línia. La quota d'instal·lació espanyola és de 197 ecus, al voltant de les 25.610 pessetes, (el que significa un augment del 172% des del 1987), superat tan sols per Dinamarca, on la connexió costa actualment 28.080 pessetes, 216 ecus aproximadament.

Ignasi Pellicer